

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Legislativní podmínky

Vytváření podmínek pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků je uloženo školským zákonem a specifikováno prováděcím předpisem k tomuto zákonu. Nové předpisy umožňují řediteli školy a školnímu poradenskému pracovišti přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího a také vytvářet skupiny pro mimořádně nadané žáky, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků v některých předmětech.

Vzdělávání nadaných žáků se může uskutečňovat i podle individuálního vzdělávacího plánu. Zpracování IVP zajišťuje ředitel školy ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem. IVP může být v průběhu školního roku upravován a doplňován. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Speciální pedagog zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Speciální pedagog po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem.

Vymezení pojmu nadaný žák

Za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky (Vyhláška č. 27/2016Sb.) považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Liší se v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a výsledcích. Snadno a rychle se učí, jsou tvořiví, objevují vlastní cesty řešení problémů.

Specifikou mimořádně nadaných žáků je zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují jejich nadání. To vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování, neboť ti žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Obohacování učiva je zaměřeno zejména na rozvoj myšlenkových procesů a rozvoj tvořivosti. Zaměřuje se na mezioborové vztahy a umožňuje rozvoj specifických zájmů žáka. V rámci obohacování učiva je vhodné využívání různých exkurzí, přehlídek, soutěží,

olympiád. Žákům je možno nabízet realizovat se v zájmových kroužcích, lze jim zadávat specifické úkoly, zapojovat je do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů. Ve výraznějších případech lze vypracovat individuální vzdělávací plán.

Mimořádně nadané žáky je často nutné usměrňovat v osobnostní výchově, vést je k rovnému přístupu k ostatním spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné může být průměrný.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- Snažíme se o včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků.
- Spolupracujeme s rodiči, kteří mají zájem rozvíjet nadání a talent v domácích podmínkách.
- U nadaných žáků pěstujeme toleranci a ochotu pomáhat slabším žákům.
- Vnitřní diferenciací ve vyučování nabízíme žákům zvládání složitějších úkolů.
- Výuka jazyků a matematiky na 2. stupni je rozdělena podle schopností a dovedností žáků.
- Zadáváme individuální úkoly.
- Umožňujeme účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy.
- Rozšiřujeme obsah vzdělávání.
- Zadáváme specifické úkoly, projekty.
- Při skupinovém vyučování příležitostně využíváme talentované žáky jako vedoucí skupin.
- Nabízíme zapojování do školních projektů.
- Nabízíme povinně volitelné předměty v 9. ročníku
- Nabízíme účast ve školních soutěžích a pomoc při přípravě a účasti ve vyšších kolech soutěží (včetně celostátní).
- Podporujeme tyto žáky v mimoškolních aktivitách.
- Zapojujeme talentované žáky do reprezentace školy.
- Zapojujeme žáky při výzdobě tříd i budovy školy.